

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 mai 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Guzun Ion,
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu

Examinând fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul *Gilca Ilie* în numele condamnatului Lupei Adrian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2023,

A C O N S T A T A T :

1. La 18.05.2022, avocatul *Gilca Ilie* în numele condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX a depus la Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) cerere privind aplicarea prevederilor art.7 alin. (1) lit. c) Legii nr. 243 din 24.12.2021, cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

1.1 A considerat că, față de condamnatul Lupei Adrian sunt aplicabile prevederile art. 7 alin. (1) lit. c) a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care a intrat în vigoare la data de 31 decembrie 2021.

La fel a considerat că, o cincime din termenul de 17 ani 6 luni este 3 ani 6 luni și în rezultatul aplicării față de condamnatul Lupei Adrian a prevederilor actului de amnistie, anume cu acest termen urmează să fie redusă pedeapsa stabilită și prin urmare condamnatul urmează a fi eliberat din penitenciar imediat, deoarece termenul care urmează a fi redus prin amnistie este mai mare decât termenul rămas spre executare.

A declarat că, caracteristica negativă aprobată de comisia penitenciarului nr. 15 Cricova și riscul de recidivă ridicat stabilit de psihologul penitenciarului, sunt eronate, care vin în contradicție cu materialele dosarului personal, cu trăsăturile individuale a condamnatului și actele emise de administrația penitenciarului fac parte de fapt, dintr-o campanie de denigrare a persoanei Lupei Adrian, care este bine organizată și dirijată din umbră.

A menționat că, condamnatul Lupei Adrian se caracterizează pozitiv pe parcursul executării pedepsei.

De asemenea a relatat că, potrivit materialelor ce se conțin în dosarul personal al condamnatului pe perioada de executare a pedepsei, a dat dovadă de un comportament pozitiv, începând cu anul 2015 nu mai are sancțiuni active și sancțiunea din 2021 a fost anulată prin încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 20 decembrie 2021.

A mai relatat că de nouă ori a fost stimulat de administrația penitenciarului, fiind în detenție în anul 2018, s-a căsătorit cu Lupei Vica, în perioada 25 ianuarie 2019 - 03 august 2019 a participat la programul cu privire la reducerea violenței în mediul penitenciar, fiindu-i stabilit nivelul de apreciere bine.

La fel, a indicat că, conform raportului de evaluare, rezultă, că condamnatul Lupei Adrian a realizat integral Programul individual de executare a pedepsei, și însuși faptul, realizării integrale a acestuia, denotă în mod incontestabil comportamentul pozitiv al condamnatului Lupei Adrian și intenția acestuia de schimbare spre bine.

Consideră că, amnistia potrivit doctrinei juridice este un act de clemență a puterii legislative prin care se înlătură răspunderea penală pentru fapta săvârșită, cauză, care înlătură răspunderea penală alături de prescripția răspunderii penale, lipsa plângerii prealabile și împăcarea părților.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 02 noiembrie 2022, a fost declinată competența teritorială privind examinarea cererii înaintate de avocatul Gîlca Ilie în numele condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX privind aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021, cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în favoarea Judecătoriei Soroca, sediul Central (f.d. 191, Vol. I).

3. Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 20.12.2022 s-a admis cererea înaintată de avocatul Gîlca Ilie în numele condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX și în temeiul art.7 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, s-a redus condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX, născut la XXXXX, din pedeapsa de 17 (șaptesprezece) ani 6 (șase) luni închisoare, aplicată prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 aprilie 2019, cu 1/5 (o cincime).

3.1. În motivarea încheierii emise, prima instanță a menționat că, concluziile din raportul de evaluare, sunt contradictorii.

În acest sens, a remarcat că, realizarea integrală a programului individual de executare a pedepsei și lipsa sancțiunilor active, cu prezența a nouă stimulări, menținerea relațiilor sociale cu familia și rudele, manifestarea față de personalul penitenciarului a unei atitudini neutre, denotă faptul că condamnatul Lupei Adrian a pășit pe calea corijării și este caracterizat pozitiv.

Cât privește evaluarea riscului de recidivă, instanța a reținut că, în urma studierii dosarului personal al condamnatului Lupei Adrian, s-a ajuns la concluzia că, riscul de recidivă ridicat a fost stabilit eronat în urma evaluării psihologice.

Instanța a concluzionat că, psihologul penitenciarului a emis fișa de evaluare a riscului de recidivă, contrar metodologiei și contrar trăsăturilor psihologice a condamnatului Lupei Adrian.

Totodată, instanța a reținut că, evaluarea riscului de recidivă este o evaluare individuală care nu este determinantă pentru instanță în prezența constatărilor care indică contrariul împrejurărilor stipulate în raportul de evaluare a riscului de recidivă.

Or, în evaluarea riscului, este necesar ca psihologul să se bazeze atât pe identificarea factorilor de risc, cât și pe identificarea punctelor tari ale condamnatului, a resurselor sale (factorilor protectivi), iar raportul dintre factorii de risc și factorii protectivi poate oferi șansa condamnatului de a se reintegra în comunitate.

La fel, instanța de judecată a stabilit din probatoriul administrat și cercetat în ședința de judecată, orientarea socială pozitivă a condamnatului, manifestată prin, întreținerea legăturii cu familia, participarea la activitățile obligatorii stabilite conform planului individual de resocializare, exprimarea interesului pentru participare la munci neremunerate în cadrul penitenciarului, împrejurări care vin în favoarea condamnatului și anume interesul sporit al acestuia de a se integra în societate și vin în contradicție cu factorii criminogeni ca aspect psihologic apreciați de către psiholog la evaluarea riscului de recidivă.

Totodată, instanța a reținut că, prezența condamnărilor anterioare, nu se includ în factorii de risc criminogeni stipulați în pct. 2 din Capitolul II a Ordinului MJ nr. 44/2022 din 18.02.2022 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate.

4. Împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 20 decembrie 2022, au declarat recursuri:

4.1. Procurorul în Procuratura raionului Soroca, *Bodiu Serghei*, prin care a solicitat, admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 20 decembrie 2022, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere a cererii avocatului Gîlca Ilie în numele condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian, și adoptarea unei încheieri interlocutorii în privința judecătorului cu atribuțiile judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Soroca, sediul Central, Tocaiuc Gheneadie.

În motivarea recursului, a menționat că, potrivit fișei de evaluare a riscului de recidivă din 28.04.2022, Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX, a fost evaluat psihologic ca *prezentând risc de recidivă ridicat*.

Mai mult, conform extrasului din ordinul nr. 48 datat cu 29.04.2022, Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX, nu a realizat programul individual de executare a pedepsei penale, iar comportamentul acestuia a fost apreciat ca „*negativ*”.

De asemenea, potrivit extrasului din procesul-verbal al ședinței Comisiei speciale a Penitenciarului nr. 15-Cricova din 17.08.2022, comisia a decis de a refuza înaintarea demersului privind aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021, în privința condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX, deoarece acesta se caracterizează *negativ, iar riscul de recidivă este ridicat*.

A menționat că, pe parcursul executării pedepsei cu închisoarea, Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX, de 30 (*treizeci*) ori a fost sancționat pentru comiterea abaterilor disciplinare, ultima sancțiune fiind aplicată la - 24.11.2022.

Totodată, nu a participat la muncile remunerate și neremunerate desfășurate în penitenciar, care potrivit prevederilor art. 171 din Codul de executare, constituie mijloc principal de corijare a condamnatului, iar potrivit art. 234 alin. (3) din Codul de executare, condamnatul este obligat să execute munci neremunerate.

A relatat că prima instanță, a apreciat în mod eronat că, condamnatul a executat mai multe programe în cursul termenului de executare a pedepsei, drept aspecte pozitive/protective care sunt la egalitate cu cele negative/criminogene, or, programele la care a participat sunt programe de care ultimul avea nevoie exclusiv pentru liberarea condiționată înainte de termen, acestea și fiind realizate doar în anul în 2021, mai mult ca atât, acesta a refuzat categoric să participe la programe aferent muncii social-utile, cum ar fi: munca educativă, instruirea profesională, învățământul general, care fiind principalele mijloace de corijare a condamnatului potrivit art. 171 Cod de executare, fapt menționat direct în Raportul de evaluare a condamnatului.

A mai indică că, prima instanță, a ezitat a se expune și asupra faptului că, la moment, condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian, i-a fost atribuită calitate oficială de parte în proces într-o altă cauză penală, infracțiune care a fost comisă de către acesta recent, în timpul executării pedepsei în penitenciar.

Prin urmare, a considerat că, condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX, nu îi sunt aplicabile prevederile art. 7 alin. (1) lit. c) al Legii privind amnistia nr. 243 din 24.12.2021.

4.2. Directorul adjunct, inspector principal de justiție, *Porcescu Dumitru*, prin care a solicitat, admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Soroca, sediul

Central din 20 decembrie 2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea condamnatului Lupei Adrian, privind aplicarea în privința ultimului a prevederilor art.7 alin.(1) lit. c) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a menționat că, de către Comisia Penitenciarului a fost stabilit calificativul „*nerealizat*” a programului individual de executare. Ca urmare, membrii Comisiei speciale au votat unanim pentru a refuza înaintarea materialelor în instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării prevederilor Legii 243/2021 privind amnistia, pe motiv că, în privința condamnatului a fost stabilit risc de recidivă: *ridicat, a fost caracterizat negativ și nu a realizat programul individual.*

În partea ce vizează caracteristica condamnatului, a precizat că, acesta a fost evaluat cu caracteristică negativă din următoarele considerente:

- a avut atitudine neutră față de personalul penitenciar (*a reacționat sceptic la solicitările legale ale administrației și menține relații cu condamnații de orientare negativă, ceea ce presupus - lipsa dorinței de a renunța la activitatea delincventă*);

- a susținut elementele subculturii penitenciare și le-a promovat în rândul altor condamnați, ceea ce a îngreunat procesul de resocializare;

- nu a prestat, efectuat munci neremunerate (*care, potrivit art. 234 alin. (3) din Codul de executare, sunt obligatorii pentru toți condamnații*);

- la momentul examinării cererii de aplicare a amnistiei, acesta a avut o sancțiune disciplinară activă, aplicată la 24.11.2022 (*suspendarea dreptului la întreveneri*) în legătură cu depistarea asupra sa a obiectelor interzise (*telefon mobil*), ceea ce a demonstrat faptul că, componente de respectare a regimului de executare au fost nesatisfăcătoare;

- nu a participat la programe opționale de ocuparea a timpului liber; la fel, nu a participat la ore tematice și informative organizate în cadrul instituției penitenciare.

A indicat că, este inadmisibilă concluzia primei instanțe, privind caracterizarea pozitivă a condamnatului în condițiile în care acesta a avut o sancțiune activă, aplicată recent pentru încălcarea regimului de deținere.

În acest sens a remarcat că, eroarea comisă de judecătorul de instrucție care a indicat „*lipsa sancțiunilor active*”, nu corespunde realității și este contrar datelor din dosarul personal.

La fel, a menționat că, instanța și-a atribuit competențele exclusive ale comisiei, substituind-o astfel pentru luarea unei decizii favorabile, fără a fi contestat și/sau anulat raportul de evaluare a condamnatului Lupei Adrian.

Cu referire la concluzia instanței privind „*realizarea integrală a programului individual de executare a pedepsei*”, a precizat că, acesta nu a fost realizat.

La fel a precizat că, condamnatul Lupei Adrian a participat doar la câteva ore neremunerate în anul 2021, acumulând un număr de numai 20 de ore. În anul 2022, condamnatul Lupei Adrian nu a prestat nici o oră neremunerată, deși muncile neremunerate sunt obligatorii pentru toți deținuții. Prin urmare, concluzia privind realizarea programului individual de executare a pedepsei este nefondată, în condițiile în care unul din programele obligatorii (*Programul de încadrare în câmpul muncii*) nu a fost realizat.

De asemenea, a notat că, la 17 august 2022, în cadrul Comisiei speciale Penitenciarului nr. 15-Cricova, examinând posibilitatea înaintării demersului pentru aplicarea actului de amnistie în privința condamnatului Lupei Adrian, de către ofițerul principal al Secției Reintegrare Socială Penitenciarului nr. 15-Cricova (psiholog) a fost

prezentată fișa de evaluare a riscului de recidivă, cu raport argumentat, stabilindui-se risc de recidivă - **Ridicat**.

A mai menționat că, prin fișa de evaluare a riscului de recidivă din 03.05.2022 este clar determinat că predomină factorii criminogeni dar nu cei protectivi.

La fel, a menționat că trebuie a se ține cont de prezența unui risc de recidivă ridicat a condamnatului Lupei Adrian, printr-un istoric și comportament infracțional ce demonstrează o continuitate a desfășurării activității criminale fiind anterior condamnat de 2 ori.

În aceleași circumstanțe a mai indicat că, la moment deținutul ispășește pedeapsa în baza a două sentințe care au fost cumulate prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 aprilie 2019, în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 17 ani 6 luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Totodată, a relatat că, prima instanță, eronat a ajuns la concluzia că, riscul de recidivă ridicat a fost stabilit eronat în urma evaluării psihologice, aducând astfel critici în acest sens psihologului din instituția penitenciară.

Astfel, a conchis că, prima instanță nu putea să constate prezența unui alt risc de recidivă, decât cel stabilit de psiholog, și anume - ridicat, deoarece evaluarea psihologică la aprecierea riscului de recidivă la deținuți aparține în exclusivitate psihologului, care are cunoștință speciale în domeniu. Or, pct. 53 din Regulamentul-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 44/2022, care completează art. 1 alin. (1) din Legea nr. 243/2021, expres prevede că, psihologul din cadrul instituției penitenciare, urmare parvenirii listei persoanelor care se încadrează în prevederile art. 4, 5, 7 sau 8 din Legea nr. 243/2021, în cel mult 10 zile lucrătoare pentru fiecare 10 condamnați, va realiza evaluarea psihologică a acestor persoane în conformitate cu metodologia și fișa de evaluare a riscului de recidivă prevăzute la anexa nr. 6.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel din 11 ianuarie 2023, s-au admis recursurile declarate, casarea încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 20.12.2022, rejudecată cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

- Cererea avocatului Ilie Gîlca în numele condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX privind aplicarea prevederilor Legii nr. 243 cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, s-a respins ca nefondată;

- Disponerea în continuare a executării pedepsei neexecutate care a fost stabilită condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX, a.n. XXXXX, prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 24.04.2019, sub formă de închisoare de **17** (șaptesprezece) ani **6** (șase) luni.

5.1 În motivarea deciziei, instanța de recurs a menționat că, analizând cumulul materialelor cauzei, a considerat că, condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX, nu îi sunt aplicabile prevederile art. 7 alin.(1), lit. c) din Legea privind amnistia nr. 243 din 24.12.2021, din motivul că, acesta nu a realizat programul individual de executare a pedepsei, se caracterizează din punct de vedere negativ, iar riscul de recidivă este ridicat, or, potrivit prevederilor art. (1), alin. 1) din Legea sus menționată, prevederile legii se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite, precum și persoanelor condamnate, care sunt *caracterizate pozitiv* pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă, și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența art. 2-5, 7, 8.

Instanța de recurs a relatat că, de către Comisia Penitenciarului a fost stabilit calificativul „nerealizat” a programului individual de executare. Ca urmare, membrii Comisiei speciale au refuzat înaintarea materialelor în instanța de judecată, privind examinarea posibilității aplicării prevederilor Legii 243/2021 privind amnistia, din motiv că în privința condamnatului a fost stabilit risc de recidivă *ridicat*, a fost caracterizat *negativ*.

Instanța de recurs, a constatat că, conform caracteristicii condamnatului, acesta a fost evaluat cu caracteristică negativă din următoarele considerente:

- a avut o atitudine neutră față de personalul penitenciar (*reacționa sceptic la solicitările legale ale administrației și menținea relații cu condamnații de orientare negativă, ceea ce a condus la lipsa dorinței de a renunța la activitatea delincvent*);

- a susținut elementele subculturii penitenciare și le-a promovat în rândul altor condamnați, care se află pe calarea reeducării, ceea ce a îngreunat procesul de resocializare;

- nu a prestat, efectuat muncă neremunerată (*care, potrivit art. 234 alin. (3) din Codul de executare, sunt obligatorii pentru toți condamnații*);

- la momentul examinării cererii de aplicare a amnistiei, acesta avea o sancțiune disciplinară activă, aplicată la 24.11.2022 (*suspendarea dreptului la întrevederi*) în legătură cu depistarea asupra sa a obiectelor interzise (*telefon mobil*), ceea ce demonstrează faptul că, componente de respectare a regimului de executare este nesatisfăcătoare;

- nu a participat la programe opționale de ocuparea a timpului liber, nu a participat la ore tematice și informative organizate în cadrul instituției penitenciare.

Instanța de recurs, a catalogat ca inadmisibilă concluzia primei instanțe, privind caracterizarea pozitivă a condamnatului în condițiile în care acesta are o sancțiune activă, aplicată recent pentru încălcarea regimului de deținere.

În acest sens, a conchis că, eroarea comisă de judecătorul de instrucție care a indicat „*lipsa sancțiunilor active*”, nu corespunde realității și este contrar datelor din dosarul personal.

A relatat instanța de recurs că, nu poate fi caracterizat pozitiv o persoană în privința căruia majoritatea criteriilor de evaluare sunt nesatisfăcătoare.

Instanța de recurs a considerat că, prima instanță și-a atribuit competențele exclusive ale comisiei, substituind-o astfel, pentru luarea unei decizii favorabile, fără a fi contestat și/sau anulat raportul de evaluare a condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian.

Cu referire la concluzia instanței privind „*realizarea integrală a programului individual de executare a pedepsei*”, Instanța de recurs a precizat că, reieșind din concluziile procesului de evaluare a riscului și nevoilor personale, „*Programul de încadrare în câmpul muncii*” nu a fost realizat.

A conchis instanța de recurs că, condamnatul Lupei (Nichifor) Adrian a participat doar la câteva ore neremunerate în anul 2021, acumulând un număr de numai 20 de ore, precum și în anul 2022, condamnatul Lupei (Nichifor) Adrian nu a prestat nici o oră neremunerată, deși muncile neremunerate sunt obligatorii pentru toți deținuții.

Prin urmare, concluzia privind realizarea programului individual de executare a pedepsei este nefondată, în condițiile în care unul din programele obligatorii (*Programul de încadrare în câmpul muncii*) - nu a fost realizat.

A indicat instanța de recurs că, evaluarea riscului de recidivă este un proces individualizat a factorilor de personalitate. Evaluarea are un rol important în înțelegerea factorilor de risc, prin stabilirea trăsăturilor de personalitate semnificative, care predispun

persoana infractorului la manifestarea unui comportament riscant pentru săvârșirea infracțiunilor.

Prin urmare, instanța de recurs a ținut cont de prezența unui risc de recidivă ridicat a condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian, printr-un istoric și comportament infracțional ce demonstrează o continuitate a desfășurării activității criminale fiind anterior condamnat de mai multe ori.

De asemenea, instanța de recurs, a relatat că, la moment, deținutul ispășește pedeapsa în baza a două sentințe, care au fost cumulate prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 aprilie 2019, în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă de **17 ani 6 luni** închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Analizând situația de fapt stabilită la soluționarea cererii avocatului Ilie Gîlca în numele condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian Leonid privind aplicarea prevederilor Legii nr. 243 cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și raportând-o la temeiurile de drept, instanța de recurs a considerat că, cererea avocatului este nefondată și în privința condamnatului Lupei (Nichifor) Adrian XXXXX nu sunt aplicabile prevederile art. 7 alin.(1) lit. c) Legii nr. 243 din 24.12.2021.

6. Nefiind de acord cu soluția instanței de recurs, avocatul Gîlca Ilie în numele condamnatului Lupei Adrian, a declarat recurs în anulare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2023, solicitând, admiterea recursului în anulare, casarea deciziei instanței de recurs, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău.

6.1 În motivarea cererii înaintate, menționează că, la judecarea cauzei de aplicare a amnistiei în privința condamnatului Lupei Adrian, a fost afectată de un viciu fundamental, procedura de judecare a cauzei și hotărârea instanței de recurs.

La fel, invocă și încălcarea de către instanțele naționale a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale ale condamnatului Lupei Adrian, și anume a dreptului de acces la o instanță prin prisma art. 6 CEDO.

Consideră că, prin respingerea neîntemeiată și abuzivă a cererilor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de recurs, i-a îngădit dreptul condamnatului Lupei Adrian, de acces la o instanță.

Prin urmare, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2023, este afectată de un viciu fundamental.

Remarcă că, prevederile legale contestate prin ridicarea excepției de neconstituționalitate, anterior nu au fost obiect al examinării la Curtea Constituțională.

Relatează că, respingerea cererilor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate constituie o îngădire a accesului lui Pupei Adrian la instanța constituțională, ceea ce denotă că, decizia irevocabilă a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2023, este afectată de un viciu fundamental.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, pe baza materialelor cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, *persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct.2) și 3), precum și în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.*

Art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, *prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.*

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres că, pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești, prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea II ale Codului de procedură penală - adică *calea apelului și recursului ordinar.*

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată rezultă că, decizia contestată de către avocatul *Gilca Ilie* în numele condamnatului Lupei Adrian, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin.(1), art.452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs din speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

În acest context, având ca reper prevederile art. art. 453 și 455 alin.(2), pct.7) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucât acesta nu corespunde *cerințelor de formă și conținut* prevăzute la art.455 Cod de procedură penală.

6. Conducându-se de prevederile art. art. 452 – 453, 455 – 456, 432 alin.(2), pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul *Gilca Ilie* în numele condamnatului Lupei Adrian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2023, deoarece nu îndeplinește *cerințele de formă și de conținut.*

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 mai 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu